

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางครอบครัว สังคม และสภาพแวดล้อม

กับการควบคุมตนเอง และการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

: ศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ในจังหวัดสมุทรปราการ

A Study on Family, Social and Environmental Factors which Related

to Self - Control and Improper Behavior of Students

: A Case Study of Secondary School Students

in Samut Prakarn Province

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาการศึกษา

สาขาวิชาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2544

ISBN 974 - 7144 - 44 - 1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

HCULIB

3 0001 00089678 9

วิทยานิพนธ์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางครอบครัว สังคมและสภาพแวดล้อม
กับการควบคุมตนเอง และการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
: ศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสมุทรปราการ
A Study on Family, Social and Environmental Factors which Related to Self-
Control and Improper Behavior of Students : A Case Study of Secondary School
Students in Samut Prakarn Province

ชื่อนักศึกษา นายณัฐวัตร อุณหงส์

รหัสประจำตัว 418006

สาขาวิชา การจัดการ โครงการสวัสดิการสังคม

ปีการศึกษา 2543

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และทบวงมหาวิทยาลัย ได้ตรวจสอบ
และอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร
มหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2544

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

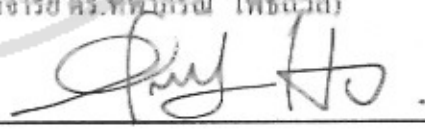
ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัญญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.พิทกกรณ์ โพธิ์ฉวี)

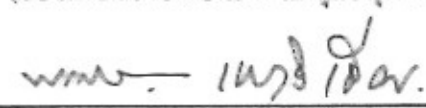
กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุภวัฐ หงษ์มณี)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากทบวงมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์นิภา ส. คุณรสุนทร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณ อดิสงส์)

วิทยานิพนธ์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางครอบครัว สังคมและสภาพแวดล้อม
กับการควบคุมตนเอง และการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน
: ศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสมุทรปราการ
A Study on Family, Social and Environmental Factors which Related to Self-
Control and Improper Behaviors of Students : A Case Study of Secondary
School Students in Samut Prakarn Province

ชื่อนักศึกษา นายณัฐวัตร อุณหงส์

รหัสประจำตัว 418006

สาขาวิชา การจัดการโครงการสวัสดิการสังคม

ปีการศึกษา 2543

บทคัดย่อ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางครอบครัว สังคมและสภาพแวดล้อมกับการควบคุมตนเองและการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน : ศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางครอบครัวกับการควบคุมตนเองของนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางครอบครัว สังคมและสิ่งแวดล้อม การรับข่าวสารจากสื่อมวลชน และการควบคุมตนเองกับการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน และ 4) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสมุทรปราการ

ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีอายุ 14 ปี เป็นเพศชาย อาศัยอยู่กับบิดามารดา มีบิดามารดาเป็นผู้อบรมเลี้ยงดู และบิดามารดาอยู่ร่วมกัน

ผลการศึกษาเรื่องการอบรมเลี้ยงดู นักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากที่สุด รองลงมาคือแบบลงโทษทางจิต แบบควบคุมน้อยและแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูที่เด็กชายหญิงได้รับแตกต่างกัน คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย ซึ่งเด็กหญิงถูกลงโทษทางจิตมากกว่า และเด็กชายถูกลงโทษทางกายมากกว่า และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเด็กหญิงถูกควบคุมมากกว่าเด็กชาย

ผลการศึกษาสัมพันธภาพในครอบครัว ครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่มีสัมพันธภาพในครอบครัวค่อนข้างดี โดยครอบครัวที่มีบิดามารดาเป็นผู้อบรมเลี้ยงดูร่วมกันมีสัมพันธภาพในครอบครัวดีที่สุด

ผลการศึกษาปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน สิ่งแวดล้อมด้านเพื่อน สิ่งแวดล้อมในชุมชน สื่อมวลชนและแบบอย่างจากผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีในทุกด้าน และปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์กัน

ผลการศึกษาด้านการควบคุมตนเอง พบว่า นักเรียนมีการควบคุมตนเองเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าระดับการควบคุมตนเองสูงของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการที่นักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสุนนมาก ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ อดทนทางจิตมากกว่าทางกาย และถูกควบคุมมากกว่าควบคุมน้อย และมีสัมพันธภาพในครอบครัวดี

จากการศึกษาพฤติกรรม 5 ด้านของนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียน เกี่ยวกับครูอาจารย์ เกี่ยวกับสุขภาพ พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมอื่น ๆ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมมากกว่าพฤติกรรมไม่เหมาะสมทุกพฤติกรรม และพฤติกรรมของนักเรียนทุกพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กัน นอกจากนี้ ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมทุกด้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของนักเรียนทุกพฤติกรรมด้วย โดยนักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมดีจะมีพฤติกรรมที่เหมาะสมด้วย

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักเรียนทั้ง 5 ด้านมีดังนี้

- พฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียน การมีเพื่อนดี ได้พบเห็นแบบอย่างที่ดีจากผู้ปกครองและมีการควบคุมตนเองสูง นักเรียนจะมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม
- พฤติกรรมเกี่ยวกับครูอาจารย์ การมีเพื่อนดี ได้พบเห็นแบบอย่างจากผู้ปกครองดี อยู่ในสภาพแวดล้อมของชุมชนดี และมีการควบคุมตนเองสูง นักเรียนจะมีพฤติกรรมต่อครูอาจารย์ดี
- พฤติกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ นักเรียนที่มีเพื่อนดี ได้เห็นแบบอย่างที่ดีจากผู้ปกครอง และถูกอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก นักเรียนจะมีพฤติกรรมเกี่ยวกับสุขภาพดี
- พฤติกรรมก้าวร้าว นักเรียนที่มีเพื่อนดี ได้พบเห็นแบบอย่างที่ดีจากผู้ปกครอง มีการควบคุมตนเองสูง และถูกอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ นักเรียนจะมีพฤติกรรมก้าวร่วมน้อย

- พฤติกรรมอื่น ๆ เช่น การคิดสารเสพติด ฯลฯ นักเรียนที่มีเพื่อนดี ได้พบเห็นแบบอย่างที่ดีจาก ผู้ปกครอง มีการควบคุมตนเองสูง และอาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดี นักเรียนจะมีพฤติกรรม อื่น ๆ ดี

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานการพัฒนาครอบครัว ให้ความสำคัญกับการให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน และส่งเสริมกิจกรรมที่ช่วยสร้าง ความเข้มแข็งให้กับครอบครัว และเสนอแนะให้ทางโรงเรียนให้ความสำคัญ และดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับการ เลือกคบเพื่อนของนักเรียน เพื่อที่จะสามารถคัดเตือนและช่วยเหลือได้หากนักเรียนมีแนวโน้มที่จะ เลือกคบเพื่อนที่ไม่เหมาะสม

Thesis	A Study on Family, Social and Environmental Factors which Related to Self - Control and Improper Behavior of Students : A Case Study of Secondary School Students in Samut Prakarn Province
By	Mr. Nattawat Lumbong
Identification No.	418006
Degree	Master of Social Work (M.S.W.)
Major	Social Welfare Project Management
Academic Year	2000

ABSTRACT

This research aims to study 1) the improper behavior of students in public schools in Samut Prakarn Province, 2) the relations of family factors with self-control of the students, 3) the relations of family factors, social and environmental factors, and students' self-control with the improper behavior of students, and 4) factors effecting the students' behaviors. Samples were 477 secondary school students in Samut Prakarn Province.

Data analysis was done by SPSS/PC⁺ computer programs. Analised data was presented in percentage, means, standard deviation, one way analysis of variance, correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The result of the study are as followed :

With the respect of child rearing, students mostly were brought up by love - support type, followed by psychological punishment type, less control type and using reason rather than emotion type. Girls received more psychological punishment than boys, but were controlled more strictly.

On the study about family relationship, the students mostly had good relations. The families with good relations were those who had both fathers and mothers stayed together.

On the study about social and environmental factors, students mostly lived in good conditions of all factors of social and environment. Besides, every factor of social and environment are correlated.

On the study about students' self control, the students had moderately self-control. It's also found that students who were brought up by love-support child rearing type, using reason rather than emotion type, psychological punishment type and strictly control type, including good family relations, had higher self-control.

On the study about 5 behaviors of students, including learning behavior, behavior towards teachers, health behavior, aggressive behavior, and other behavior, most students behaved in moderately properly in every behavior.

The results of the study on factors effecting behaviors of students are as followed :

- Learning behavior : good friends, good model from parents and high self-control effected proper behavior about learning.
- Behavior towards teachers : good friends, good model from parents, good community environment and high self-control effected proper behavior towards teachers.
- Health behavior : good friends, good model from parents and brought up by strictly control type effected proper health behavior.
- Aggressive behavior : good friends, good model from parents, brought up by using reason rather than emotion type and high self-control effected less aggressive behavior.
- Other behavior : good friends, good model from parents, high self-control and good family relations effected proper other behavior.

The results of the study provide suggestions for involved organizations to provide necessary information about child rearing techniques, promote activities to increase family relations, etc. to strengthen family relations. More specifically, education institute and schools pay more attention to students' friendship in order to give advice to students in case they make wrong decisions to choose friends.

ถิคติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธัญญา สนิทวงศ์ ณ อสุธา ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านได้เสียสละ ทุ่มเท เวลาอันมีค่าของท่าน ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนได้ช่วยเหลือแนะนำด้านการวิเคราะห์ ข้อมูลทางสถิติ ด้วยความอดทน พร้อมทั้งคอยให้กำลังใจด้วยความเมตตาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย เป็นอย่างยิ่ง

อาจารย์ ดร.ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล และอาจารย์ ดร.สุภวัฏ หงษ์มณี ที่กรุณาเป็นกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย พร้อมทั้งทนายอาจารย์ เจ้าหน้าที่ ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำและประสิทธิ ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

รองศาสตราจารย์ภา ส.ศุภรสุนทร ที่ได้กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จากทบวงมหาวิทยาลัย ท่าน ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ และนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จากทุก โรงเรียนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี รวมถึงผู้ที่ไม่ได้กล่าวชื่อนามที่มีส่วนช่วยเหลืองานวิจัยในครั้งนี้ อีกมากมาย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ส่วนหนึ่งของความสำเร็จในครั้งนี้ได้รับความช่วยเหลือจาก จ.ศ.ด.ณัฐคนัย ทิมดี ที่ได้ เสียสละเวลา มาช่วยเก็บข้อมูลตาม โรงเรียนต่าง ๆ ด้วยความยากลำบาก

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือมาโดยตลอด ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน ที่ ๆ นื่อง ๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

ที่สุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุพรม และคุณแม่สมร ลุณหงส์ ที่คอยให้กำลังใจ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนทุนการศึกษา โดยตลอดจนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา ครั้งนี้

ณัฐวัตร ลุณหงส์

ผู้วิจัย